

необмислен експеримент е бил предварително осъден на неуспех. Българи и турци, въпреки продължителния срок на съжителство, не са могли да приемат циганите за съкооператори. От друга страна, циганските семейства са подложени на натиск, живеят в постоянен стрес и реагират по начин, който още повече изостря конфликта с разни "гаджо". Конфликтът вместо да се редуцира, се загълбочава. Осъзнавайки по-точно този конфликт, досегашната Временна управа на Сливен успешно се намеси в изкуствено създадения проблем в своя град, като разреши размяната на апартаменти между циганските и българските блокове.

Българската наука вече отхвърля дългонатрапваната догма за нивелация на хората в казармен порядък. Време е тя да потърси верния вариант за икономическа адаптация на циганската общност, при запазване във възможна степен на културните ѝ идеи и стойности. Тази етническа общност е изработила свои механизми за опазване правото си на съществуване чрез динамична и адаптивна стратегия. Този факт би могъл да бъде използван сам по себе си в търсенето на икономически приемлив модус на съвместимост.

Известно е, че циганите повече или по-малко повърхностно изповядват господстващата в обществото религия. Логичен акцент в религиозната им практика са празниците и байрамите. Православието, със свойствения си византийски мистицизъм, не е привлекателно за културния им стереотип. Затова в Хасково, Узунджово, както и в София успех има американо-протестантската Христова църква, създадена според манталитета на християните от Юга на Съединените щати. Неделното богослужение, придружено с ритмични и модерно звучащи "госпъл" песни, създава привлекателна за циганското население обстановка и то участва в него с удоволствие, като едновременно с това спазва необходимите изисквания за тържественост. Пълноценното участие в култа дава на вярващите цигани самочувствие и ги принуждава да ревизират някои елементи на мисленето си - обикновено тези, които са обект на критика от страна на пасторите.

Проучването на циганското население на България, съчетано с изучаване на аналогични явления в Румъния и Индия, трябва да доведе до изработване на гъвкава програма с поддаващи се на проверка параметри при практическото ѝ приложение. Това би дало възможност за търсене и постигане на резултат, неполучен досега в световната практика. Но проблемът стои най-остро върху българската етническа територия и кой друг, ако не ние, трябва да се заемем с него. А за да получи той наистина научен характер,